

Beleidsplan Protestantse Gemeente Sint-Michielsgestel/Schijndel 2024-2028

Versie: v5

Status: concept

Voorwoord

Een beleidsplan is een voornemen, waarin wordt aangegeven welke ambities en doelstellingen de komende beleidsperiode zullen worden nagestreefd, evenals op welke wijze en met welke middelen dit zal worden uitgevoerd. Het beleidsplan geeft het kader aan voor de begrotingen van het College van Diakenen en het College van Kerkrentmeesters. Deze begrotingen zijn een financiële vertaling van het beleidsplan.

Voor je ligt het Beleidsplan 2024-2028 van de Protestantse Kerkgemeente Sint-Michielsgestel/Schijndel (PG SMS). Het beleidsplan is een levend document, dat wil zeggen een voornemen dat ieder jaar geëvalueerd en aangepast dient te worden. Het beleidsplan is bedoeld voor onze geloofsgemeenschap om te onderzoeken, te bediscussiëren en vast te stellen op welke wijze wij met elkaar kerkgemeente kunnen en willen zijn, daarbij rekening houdend met de aanwezige menskracht en de financiële middelen in de komende vijf jaren.

We streven naar een kerkgemeente die zich voor elkaar en de wereld om ons heen verantwoordelijk voelt en waar mensen graag komen, omdat er een bijzonder gemeenschapsgevoel is met elkaar en met de Eeuwige.

H 1. Een schets van de huidige situatie van onze kerkgemeente

De huidige situatie van PG SMS is de volgende:

Kerkenraad

De kerkenraad PG SMS bestaat op dit moment uit 9 ambtsdragers: 2 diakenen, 3 ouderling-kerkrentmeesters en 4 ouderlingen. Het College van Kerkrentmeesters (CvK) bestaat uit 4 leden en het College van Diakenen (CvD) bestaat uit 3 leden.

Diaconie

Er zijn 3 diakenen die de diaconie vormen. De diaconie komt een aantal malen per jaar samen. De diaconie beheert de ontvangsten van Actie Kerkbalans, collectes, schenkingen en legaten. De diaconie vervult de diaconale basistaken. Dit is wat thans maximaal mogelijk is. De diaconie heeft al jaren moeite vrijwilligers te vinden. Een externe vrijwilliger helpt het CvD met de financiële administratie en het opstellen van de jaarlijkse begroting en jaarrekening.

De relatie tussen kerkenraad en diaconie krijgt invulling door de 2 diakenen in de kerkenraad.

Kerkrentmeesters

Er zijn 4 kerkrentmeesters, die verantwoordelijk zijn voor de financiën. Evenals het zorgen voor het onderhoud en beheer, de verhuur, de schoonmaak van het vastgoed. Ook het beheer van de begraafplaats is een verantwoordelijkheid van de kerkrentmeesters. Een externe professionele boekhouder helpt het CvK met de financiële administratie en het opstellen van de jaarlijkse begroting

en jaarrekening. Er zijn circa 20 vrijwilligers die de kosterdiensten, de schoonmaak, de inkoopwerkzaamheden, het koffieschenken en de gastvrijheid voor hun rekening te nemen.

De relatie tussen kerkenraad en kerkrentmeesters krijgt invulling door de 3 kerkrentmeesters in de kerkenraad.

Pastoraat

De pastoraalwerker en pastoraal ouderling vormen het pastoraal team. Het team komt circa 7 keer per jaar samen en organiseert 3 keer per jaar ontmoetingen met de contactpersonen. Er is een toenemend tekort aan contactpersonen. De meesten contactpersonen zijn ouder dan 65 jaar. De vergrijzing, het afnemend aantal wijkcontactpersonen, de beschikbaarheid van één (1) pastorale ouderling en één professioneel (1) pastoraalwerker met 0,2 functieomvang hebben een negatieve invloed op de kwaliteit en kwantiteit van het pastoraat.

De relatie tussen kerkenraad en pastoraal team krijgt invulling door de pastoraal ouderling in de kerkenraad.

Jeugdwerk

Het jeugdwerk bestaat uit de '*kliederkerk*' en wordt gecoördineerd door een kerkgemeentelid, die samen met ouders van kinderen enkele keren per jaar de kliederkerkdiensten planen en voorbereiden.

De relatie tussen kerkenraad en jeugdwerk krijgt invulling door de jeugdouderling in de kerkenraad.

Eredienst

De zondagse vieringen in ons kerkgebouw en de livestream voor de thuiskerkgangers worden als belangrijk beschouwd. De diversiteit aan voorgangers wordt gewaardeerd. Sommigen missen een vertrouwde, vaste en daarmee zichtbare voorganger, met name geldt dit voor het pastoraat.

Communicatie

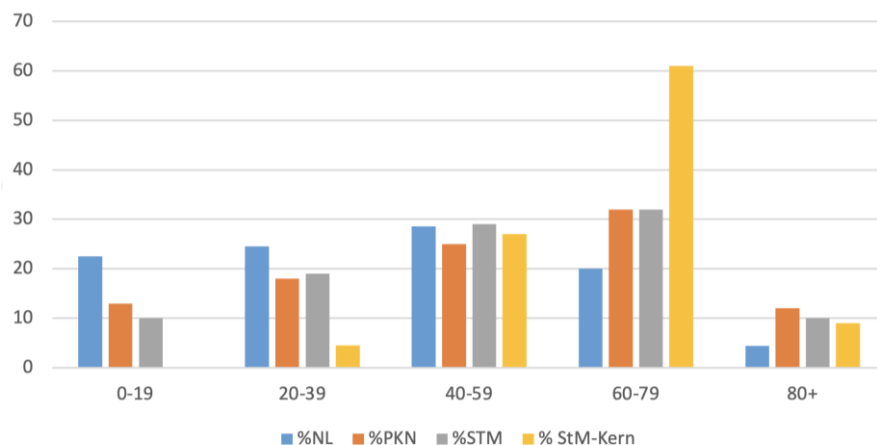
De interne en externe communicatie vindt plaats via de website, tweemaal per maand de nieuwsbrief, de livestream van de erediensten en de mededelingen in de kerkdiensten. Ongeveer 8 vrijwilligers zorgen ervoor dat deze communicatiekanalen functioneren.

De relatie tussen kerkenraad en communicatie ontbreekt.

Overzicht van het ledenbestand PG SMS

- *Peildatum november 2023*
- *Belijdende leden* 135
- *Doopleden* 219
- *Totaal* 354
- *Aantal pastorale eenheden* 295

Overzicht van de leeftijdsopbouw van het ledenbestand PG SMS

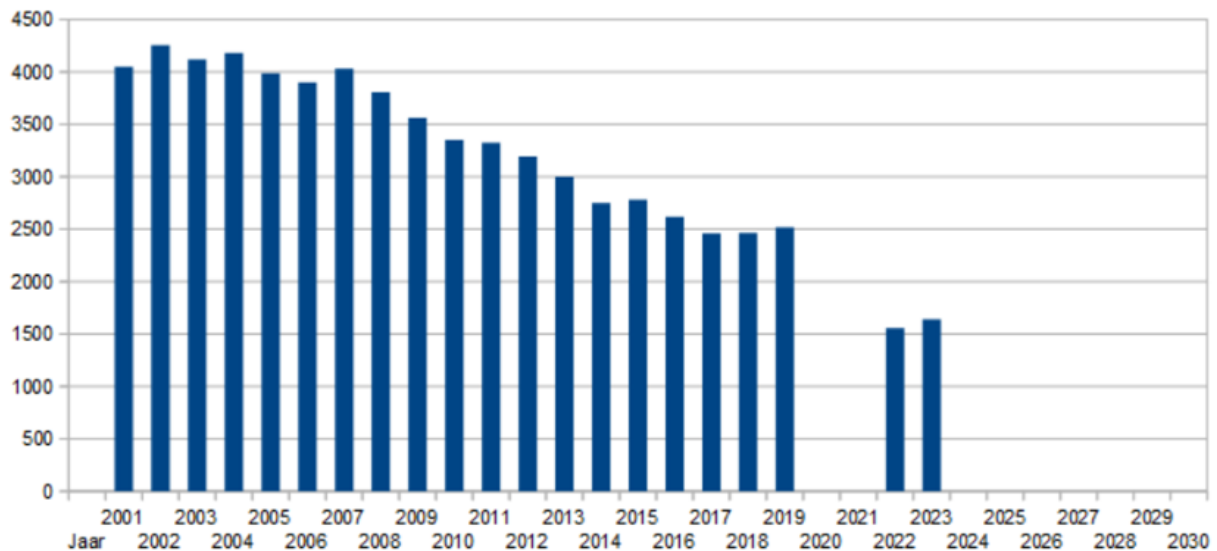
Toelichting bij de grafiek leeftijden ledenbestand

- *Peildatum november 2023*
- *In totaal heeft PG SMS 354 leden. Hiervan hebben meer dan 100 leden aangegeven geen contact met de kerkgemeente op prijs te stellen*
- *De kerkgemeente bestaat voornamelijk uit oudere kerkgemeenteleden en weinig jongere kerkgemeenteleden*
- *Circa 66% van de gemeenteleden PG SMS is ouder dan 50 jaar. Circa 33% is ouder dan 70 jaar*
- *Het ledenbestand van PG SMS is meer verouderd dan het ledenbestand van PKN*
- *De actieve en betrokken kern van PG SMS is sterk vergrijsd: tussen 60 en 79 jaar*
- *Gezien de leeftijdsopbouw van de kerkgemeente zal er een geleidelijke achteruitgang van het ledental zijn*
- *Gezien de leeftijdsopbouw van de kerkgemeente zal er een geleidelijke achteruitgang van beschikbaarheid van leden zijn om taken en ambten uit vervullen*

Er zijn 'tekorten' met betrekking tot het aantal vrijwilligers voor het vervullen van de taken en ambten. Het aantal actieve en betrokken kerkgemeenteleden zal veranderen door vergrijzing, immers circa 66% is reeds ouder dan 50 jaar en circa 33% is reeds ouder dan 70 jaar. Ook het aantal kerkgemeenteleden zal afnemen door hoge leeftijd, overlijden en verhuizing.

Er zijn grote zorgen over opvolging en continuïteit van de huidige kerkenraad en colleges. Op een termijn van 3 a 4 jaar zal een 'lichtere' vorm van bestuur/besturing en nieuwe (bij voorkeur jongere) taak- en ambtsdragers en collegeleden nodig zijn.

Overzicht kerkgangers per jaar in de periode 2001 tot 2023

Toelichting bij de grafiek aantallen kerkgangers

- Dit zijn de totalen per jaar, zoals per zondag geteld en vervolgens opgeteld door de kosters
- Het aantal kerkgangers in 2023 is circa totaal 1600 = circa 30 kerkgangers per zondagse kerkdienst
- De verwachting is dat in 2026/2027 het totaal aantal kerkgangers circa 1000 zal zijn = circa 20 kerkgangers per zondagse kerkdienst
- Er zijn geen indicaties, dat deze neerwaartse tendens de komende jaren zal veranderen
- Huwelijksvieringen, rouwdiensten, concerten etc. zijn buiten beschouwing gelaten.
- Het aantal kerkgangers van de kliederkerk op 25/12/23 is hier geschat op 40 kerkgangers
- De coronajaren zijn op nul (0) = geen kerkgangers gesteld
- Het aantal kerkgangers via de livestreaming is buiten beschouwing gelaten

Financiële situatie PG SMS

De inkomsten zijn te laag om een predikant te kunnen en te mogen beroepen. Zelfs voor een 0,35 functieomvang! Een aanstelling kleiner dan 0,35 functieomvang is conform PKN-regels niet mogelijk. Er is gelukkig nog een buffer in het financieel vermogen, waardoor het mogelijk zal zijn om de vieringen en ontmoetingen in Sint-Michielsgestel/Schijndel voor een beperkt aantal jaren -schatting is circa 8 a 10 jaar- voort te zetten.

H 2.PG SMS visie op kerk-zijn

PG SMS wil een kerkgemeente zijn, die:

- Gods liefde centraal stelt in onze vieringen en ontmoetingen
- Christelijk geloven met behulp van pastorale en diaconale activiteiten handen en voeten wil geven binnen onze Protestantse gemeenschap, maar ook binnen de dorpen, in de regio en daarbuiten
- met respect voor ieders geloof in deze tijd wil bouwen aan een netwerk van mensen, die omzien naar elkaar en elkaar steunen waar nodig: gastvrij, divers en inclusief
- regionale samenwerking zoekt om de taken Vorming & Toerusting en Missionaire Inzet vorm te geven
- gemeenteleden en belangstellenden
 - informeert over haar ontwikkelingen en activiteiten
 - laat kennismaken met christelijk geloven in deze tijd
 - mensen met elkaar in contact brengt

Tijdens de gemeenteavonden in 2023 is duidelijk geworden dat we *niet* alle 5 kerktaken gelijke aandacht kunnen geven.

Gekozen is om prioriteit te geven aan de 3 van de 5 kerktaken, te weten:

- **Eredienst**

Zondagse vieringen in ons kerkgebouw en livestream voor de thuisblijvers, zijn voor ons essentieel. De diversiteit aan voorgangers wordt gewaardeerd, al missen sommigen een vertrouwde, vaste en daardoor meer zichtbare voorganger, met name voor het pastoraat. We hebben een kleine en enthousiaste groep organisatoren van de Kliederkerk. We vieren 6 maal per jaar de Maaltijd van de Heer en besteden veel aandacht aan de Veertig Dagentijd, Pasen, Pinksteren, 'Eeuwigheidszondag', de laatste zondag kerkelijk jaar, Advent en Kerst. Punt van zorg is het vinden van voorgangers voor de erediensten.

- **Pastoraat**

Omzien naar elkaar is een sterk punt van ons als gemeenschap door middel van telefoontjes, bloemengroet, kaartjes, bezoek. Niet alleen door het pastorale team bestaande uit: de wijkcontactpersonen, de pastoraal ouderling en de pastoraal werker (aanstelling van 0,2 functieomvang), maar ook onderling door gemeenteleden. Een maaltijd voor nieuwkomers in de kerkgemeente bleek afgelopen jaar succesvol. Evenals de maandelijkse koffieochtenden in de Tuinkamer. Door de vergrijzing, met name het afnemend aantal wijkcontactpersonen, staat het omzien naar elkaar onder druk.

- **Diaconie**

We hebben een team van diakenen, dat zorgt voor steun aan goededoelen in de directe omgeving en ver daarbuiten. Er worden maaltijden voor oudere gemeenteleden georganiseerd, een schrijfactie met Pasen voor gedetineerden en Actie Schoenendoos voor kansarme kinderen.

De 2 kerktaken **Vorming en Toerusting** en **Missionaire inzet** hebben een lage prioriteit en zullen om die reden minder aandacht krijgen. Echter de activiteiten, die we reeds uitvoeren zullen worden gecontinueerd, zoals een leeskring over boeken, die gaan over zingeving- en levensvragen, waar ook niet-gemeenteleden aan deelnemen en een Wandel- en Bezinningsbijeenkomst in samenwerking met PG Boxtel.

H 3.PG SMS in de nabije toekomst

In zekere zin is de slotsom betreffende de huidige situatie eenvoudig. Het gebrek aan menskracht en aan financiële middelen in de nabije toekomst zorgen ervoor dat er binnen PG SMS nagedacht, bediscussieerd, afgestemd, geaccepteerd en besloten zal moeten worden wat een verstandige, begaanbare en haalbare weg zal om onze geloofsgemeenschap en ons kerkgebouw als vierplek de komende jaren te kunnen behouden.

Het is de verantwoordelijkheid van de kerkenraad het gesprek over de nabije toekomst met de gemeenteleden te voeren en in afstemming met de gemeente tot een geaccepteerd standpunt en besluit over die nabije toekomst van PG SMS te komen.

Mogelijke scenario's, waarover nagedacht en die onderzocht zouden kunnen worden, zijn:

- Een *zelfstandige* kerkgemeente blijven tot het bereiken van een aantal nog nader te bediscussiëren en vast te stellen *kritische ondergrenzen*, zoals het aantal actieve vrijwilligers, het aantal kerkgangers, het aantal kerkgemeenteleden en de omvang van de minimale financiële buffel. Op het moment dat PG SMS een en-of meerdere *kritische ondergrenzen* zal passeren, zal dat het einde van PG SMS als zelfstandige kerkgemeente inluiden/zijn. De dan aanwezige gemeenteleden en kerkgangers zullen zelf aansluiting en onderdak bij een kerkgemeente moeten zoeken.
- Een (*bestuurlijke*) *samenwerking (en samengaan)* met buurkerkgemeenten in de regio Sint-Michielsgestel en Schijndel aangaan.

Voorgenomen eerste stap om de nabije toekomst tegemoet te treden

Gedurende de komende 2 jaren -2024 en 2025- willen de kerkenraden van PG SMS, PG Boxtel en PG Vught onder begeleiding van een PKN-procesbegeleider onderzoeken, bediscussiëren en vaststellen of er een (bestuurlijke) samenwerking (en samengaan) mogelijk is.